

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystrické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., v právní věci

žalobce: **V. F.**
zastoupený obecným zmocněncem O. K.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
DOBET, spol. s r. o., IČO 25511602
sídlem Nádražní 946, 687 22 Ostrožská Nová Ves
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Sedláčkem
sídlem Dlouhá 705/16, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019, č. j. X, sp. zn. X, a ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 10. 1. 2019, č. j. X, sp. zn. X, **se zamítá.**
- II. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X, **se odmítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o žalobě proti jeho rozhodnutí ze dne 10. 1. 2019, č. j. X, sp. zn. X.

- V. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě proti jeho rozhodnutí ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X.
- VI. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2019, č. j. X, sp. zn. X, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 22. 8. 2018, č. j. X, sp. zn. X, kterým Městský úřad Staré Město [dále též „stavební úřad“] dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), nařídil žalobci odstranění stavby „*Přívěs na kolech o rozměrech 4,64 x 2,25 m s přístřeškem o rozměrech 3,78 x 2,55 m, suché WC je součástí přístřešku*“ umístěné na pozemku parc. č. X (nyní X – pozn. soudu) v katastrálním území X [X], obec X, provedené bez povolení stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem. Zároveň žalobci uložil povinnost nahradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 1 000 Kč.
2. Ještě předtím žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 9. 10. 2017, č. j. X, sp. zn. X, kterým stavební úřad zamítl žalobcovu žádost o dodatečné povolení předmětné stavby.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. V podané žalobě žalobce namítl, že pozemek, na kterém je předmětná stavba umístěna, se nachází v lokalitě, o níž se dlouhodobě jedná jako o území, na němž hodlá město Uherský Ostroh dosáhnout změny územního plánu tak, aby zde bylo možno budovat rekreační objekty pro individuální i hromadnou rekreaci.
4. Stávající územně plánovací dokumentace sice umožňuje stavebnímu úřadu naříditi odstranění staveb nacházejících se v dané lokalitě, nicméně se jedná o stavby, které zde existují desítky let na pozemcích ve vlastnictví vlastníků staveb nebo na pozemcích řádně pronajatých. Probíhající změna územních plánů obce Ostrožská Nová Ves a města Uherský Ostroh nedává jednoznačné stanovisko, kdy bude problematika dotčeného území vyřešena. Územní plány odůvodňují stavební uzávěru těžbou štěrkopísku. Tato těžba však již byla ukončena, pozemky jsou rekultivovány a těžební společnosti s umístěním staveb pro rekreaci souhlasí. Navíc pozemek, na kterém je stavba umístěna, je územním plánem v rozporu se skutečností označen jako vodní plocha.
5. Dne 20. 10. 2016 byl předložen návrh na změnu územního plánu obce Ostrožská Nová Ves, neboť byla podána žádost o zrušení dobývacího prostoru. Zastupitelstvo obce schválilo pořízení změny územního plánu. V souvislosti s plánovanou změnou nechal žalovaný vypracovat územní studii „ÚS 3“, která rozčleňuje území štěrkopískových jezer do tří zón (v jedné z nich má být umístění staveb pro individuální rekreaci připuštěno). Probíhají tak jednání o změně územního plánu, v důsledku níž by došlo k povolení rekreačních objektů. Jedním z důvodů, pro který stávající územní plán neumožňuje vydat příslušná stavební povolení na rekreační stavby, je skutečnost, že nebyla splněna podmínka, aby do konce roku 2006 byla vodoprávnímu úřadu předložena studie využití vodních ploch v dobývacím prostoru po ukončení těžby, která byla stanovena v opatření obecné povahy – rozhodnutí odboru životního prostředí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 16. 6. 2006. Vzhledem k tomu vodoprávní úřad vydal rozhodnutí ze dne 25. 11. 2016, kterým uložil společnosti Slovácké vodárny a kanalizace, a. s., předložit do 31. 12. 2017 návrh na změnu ochranného pásma vodního zdroje Ostrožská Nová Ves.
6. Žalovaný pochybil, pokud celou věc posuzoval podle stávající územně plánovací dokumentace, která neodpovídá realitě. Žalobce již v odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o dodatečné povolení stavby žádal, aby bylo vyčkáno na výsledek projednání připravovaných

změn územních plánů dotčených obcí (Ostrožská Nová Ves i Uherský Ostroh). Obě obce vnímají pozitivně možnost rekreace v okolí jezer. Zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby tak nebylo namístě. Stavební úřad měl řízení o dodatečném povolení stavby přerušit a vyčkat s řešením na výsledek projednání chystaných změn územních plánů, tedy na definitivní územně plánovací dokumentaci.

7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019, jakož i jemu předcházející rozhodnutí stavebního úřadu týkající se nařízení odstranění předmětné stavby zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení. Navrhl současně, aby soud zrušil též rozhodnutí stavebního úřadu o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 27. 4. 2016, č. j. X, sp. zn. X. Vzhledem k tomu, že předmětem řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. zákona č. 105/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), může být toliko konečné rozhodnutí správních orgánů, zabýval se soud tím, zda proti označenému rozhodnutí stavebního úřadu žalobce ve správním řízení brojil řádným opravným prostředkem. Zjistil přitom, že žalovaný vyhověl odvolání žalobce a rozhodnutím ze dne 18. 11. 2016, č. j. X, sp. zn. X, zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 27. 4. 2016. Po vrácení věci stavební úřad rozhodl o žádosti žalobce o dodatečné povolení stavby znovu zamítavým rozhodnutím ze dne 9. 10. 2017, č. j. X, sp. zn. X. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl v pořadí druhým rozhodnutím ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X. Toto finální rozhodnutí proto soud považoval za akt, proti němuž žalobce mířil podanou žalobou ve věci jeho žádosti o dodatečné povolení stavby.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 27. 5. 2021 uvedl, že žalobní námítky směřují spíše proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby a v řízení o odstranění stavby nemají již místo. Podle žalovaného dosud nebyla podána žádost o zrušení dobývacího prostoru. Předmětná stavba je navíc umístěna na pozemku, který se nachází v katastrálním území X, spadajícím pod obec Uherský Ostroh, přičemž pro tuto obec žádná změna územního plánu, která by se dané lokality dotýkala, projednávána není a žádná taková změna není ani navrhována. Pokud jde o žalobcem zmiňovanou územní studii „ÚS 3“, tak se nejspíše jedná o územní studii „*Využití ploch uvolněných po těžbě stěrkopísku – Ostrožská jezera*“. Potřeba zpracování této studie byla stanovena Zásadami územního rozvoje Zlínského kraje. Tato studie přímo neslouží pro rozhodování stavebního úřadu. Pokud jde o umístění předmětné stavby v ochranném pásmu II. stupně pro vodní zdroj Ostrožská Nová Ves, toto ochranné pásmo bylo stanoveno rozhodnutím bývalého Okresního národního výboru Uherské Hradiště ze dne 28. 8. 1985, č. j. X a změněno rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště, ze dne 16. 6. 2006, č. j. X, ve znění rozhodnutí o odvolání Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 8. 11. 2006, č. j. X, které je stále platné, účinné a pro rozhodování v daném území závazné. Podle územního plánu obce Uherský Ostroh ze dne 27. 12. 2012 je pak pozemek, na kterém je umístěna předmětná stavba, součástí plochy WT – vodní plochy a toky, v níž nelze stavbu pro individuální rekreaci umístit. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

9. Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ze dne 30. 6. 2021 uvedla, že stavba maringotky je ve zjevném rozporu s územně plánovací dokumentací obce Uherský Ostroh v platném a účinném znění. Předmětná maringotka je stavbou, která nespadá pod výjimku ze stavebně-právní regulace, a vyžaduje územní rozhodnutí či souhlas. K tomu však v daném případě nikdy nedošlo, a jedná se tak o tzv. černou stavbu, která byla realizována bez příslušných povolení stavebního úřadu vyžadovaných stavebním zákonem a souvisejícími právními předpisy. Pozemek, na němž byla stavba v rozporu s právními předpisy zřízena, je v rámci územního plánu vymezen jako tzv. plocha „vodní plochy a toky“. Žalobcův záměr je tak s územním plánem v rozporu. Pořizovatel

územního plánu zvolil takovou konstrukci formulace zákazu, že obecně zakázal jakékoliv využití plochy, kromě takového, které je výslovně povoleno. Tzv. černé stavby se zásadně nepromlčují, proto může být řízení o jejich odstranění zahájeno i se značným časovým odstupem, případně i po několika desetiletích. Jestliže bylo v rámci řízení před žalovaným pravomocně zamítnuto dodatečné povolení stavby, postupoval žalovaný správně, pokud nařídil její odstranění jakožto stavby provedené bez povolení stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem.

10. Argument žalobce týkající se eventuálního schválení pořízení změny územního plánu obce Ostrožská Nová Ves je zcela bezpředmětný, jelikož se stavba nachází v rámci katastrálního území X spadající pod obec Uherský Ostroh, tedy ve zcela jiném katastrálním území, pro které je normativně zakotvena jiná, samostatná závazná územně plánovací dokumentace, která neprošla žádnou recentní změnou ani taková změna není v současné době projednávána či schválena zastupitelstvem obce Uherský Ostroh. V nyní posuzované věci se tedy uplatní územní plán ve znění platném a účinném kde dni vydání příslušného rozhodnutí stavebního úřadu, nikoliv hypotetický územní plán potenciálně přijatý v budoucnu. Dle ustálené judikatury správních soudů navíc platí, že je pro účely vydání rozhodnutí ve stavebním řízení rozhodující skutkový a právní stav (tedy i stav územně plánovací dokumentace) nikoliv ke dni podání žádosti, ale ke dni vydání rozhodnutí. Z hlediska umístění stavby na pozemek bylo relevantní, zda lze podle územního plánu tuto stavbu na pozemek umístit, což možné nebylo. Za této situace se žalobce nemohl úspěšně domoci dodatečného povolení stavby a jediným možným postupem stavebního úřadu a poté žalovaného bylo vydání rozhodnutí o odstranění stavby.
11. Žalobce namítal, že jedním z podkladů, který měl být ze strany žalovaného považován za závazný pro napadené rozhodnutí je též „územní studie ÚS 3“, kterou je zřejmě míněna územní studie „*Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera*“. Názor žalobce je však chybný a neodpovídá platné právní úpravě. Naopak správný je názor žalovaného, který závaznost citované územní studie pro rozhodování stavebního úřadu jednoznačně odmítl. Nebyly naplněny ani podmínky pro potenciální přerušení stavebního řízení a není zde tudíž důvod, aby došlo, jak správně uzavřel žalovaný, k vydání rozhodnutí o přerušení stavebního řízení. Co se pak týče namítaného rozhodnutí o stanovení ochranného pásma, to nebylo žádným procesním způsobem změněno či zrušeno, platí pro něj všechny zásady platné obecně pro rozhodnutí ve správním řízení, tedy presumpce správnosti a zákonnosti. Proto je třeba z něj při rozhodovací činnosti v posuzované věci a v daném území i nadále vycházet. Žalovaný tak v rámci napadeného rozhodnutí postupoval zcela v souladu s judikaturou i legislativou.

V. Jednání konané dne 28. 7. 2021

12. Žalovaný se z účasti na jednání omluvil. Stejně tak učinil i *zástupce žalobce*, a to přípisem ze dne 27. 7. 2021, v němž současně vyjádřil nesouhlas s obsahem podání osoby zúčastněné na řízení, jakož i s případným přiznáním náhrady nákladů řízení této osobě. Dodal, že osoba zúčastněná na řízení již před časem ukončila těžbu v daném dobývacím prostoru a nesplnila plnohodnotně plán jeho rekultivace a nezajistila ani jeho zrušení. Její tvrzení jsou proto irelevantní.
13. *Osoba zúčastněná na řízení* měla při jednání za to, že by soud měl žalobu zamítnout.
14. Soud konstatoval obsah správního i soudního spisu. K důkazu četl studii „*Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera*“, která nebyla součástí správního spisu. K neprovedeným důkazním návrhům viz níže.

VI. Posouzení věci

15. Žalobce brojil proti rozhodnutím správních orgánů vydaným jednak v řízení o žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby, jednak v řízení o nařízení jejího odstranění. Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru o opožděnosti žaloby podané proti rozhodnutí žalovaného ve

věci žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby, zabýval se meritorně toliko rozhodnutím žalovaného ve věci nařízení jejího odstranění.

VI.a) Rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby

16. Jak uvedeno již výše, konečným aktem správních orgánů ve věci žalobcovy žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2018, č. j. X, sp. zn. X. Jak soud ověřil z listin předložených mu žalovaným, toto rozhodnutí bylo žalobci (resp. jeho zástupci) prostřednictvím pošty doručeno fikcí v pondělí 5. 3. 2018 (následujícího dne byla zásilka vložena do schránky žalobcova zástupce).
17. Podle § 72 odst. 1, 4 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.
18. Lhůta pro podání žaloby tak žalobci podle § 40 odst. 2, 3 s. ř. s. uplynula dnem 7. 5. 2018 (pondělí). Protože žalobce zaslal soudu žalobu poštou až dne 18. 3. 2019, je zjevné, že lhůta nebyla ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. zachována.
19. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti o dodatečné povolení stavby byla podána opožděně a proto ji výrokem II. tohoto rozsudku odmítl dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

VI.b) Rozhodnutí žalovaného ve věci nařízení odstranění předmětné stavby

20. Soud tedy přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání toliko ve věci nařízení odstranění předmětné stavby, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
21. V první řadě je nutno uvést, že co do právního posouzení se soud podobnými žalobami podanými tímž obecným zmocněncem ve skutkově obdobných případech již zabýval např. v rozsudcích ze dne 10. 12. 2019, č. j. 29 A 243/2017-62, č. j. 29 A 244/2017-58, a č. j. 29 A 245/2017-59 (kasační stížnost nebyla proti žádnému z nich podána). V nyní projednávané věci nemá důvod odchytil se od závěrů v nich vyjádřených.
22. Napadeným rozhodnutím bylo pravomocně nařízeno odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Podstatou sporu je primárně právní otázka, zda měl stavební úřad přerušit řízení o odstranění stavby s ohledem na údajně probíhající změnu územního plánu obce Ostrožská Nová Ves, případně s ohledem na budoucí možnou změnu územního plánu města Uherský Ostroh.
23. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
24. Dle § 129 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení o zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až § 115

tohoto zákona; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109 tohoto zákona, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85 tohoto zákona. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.

25. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona platí, že stavbu uvedenou v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že (a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, (b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje a (c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem. Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení.
26. Z citované právní úpravy je zřejmé, že řízení o dodatečném povolení stavby stavební zákon konstruuje jako řízení zahajované na žádost stavebníka nebo vlastníka poté, co je již z moci úřední vedeno řízení o odstranění stavby. Řízení o dodatečném povolení stavby je tedy samostatným řízením v rámci řízení o odstranění stavby. Prostřednictvím řízení o dodatečném povolení stavby je možné zabránit odstranění stavby, která je v rozporu s rozhodnutím nebo opatřením stavebního úřadu, nebo stavby postavené bez takového rozhodnutí či opatření. V tomto řízení stavební úřad posuzuje, zda jsou splněny podmínky pro to, aby byla stavba dodatečně povolena. Naopak v řízení o odstranění stavby stavební úřad posuzuje pouze to, zda je stavba provedena bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a zda stavba nebyla dodatečně povolena; mimo rámec předmětu řízení o odstranění stavby se proto ocitají námítka, které mohl žalobce uplatňovat v řízení o dodatečném povolení stavby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 5 As 90/2017-22; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
27. V daném případě žalobce podal žádost o dodatečné povolení stavby, ta však byla pravomocně zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí však žalobce nebrojil správní žalobou. Učinil tak až současně se žalobou proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby, a to, jak uvedeno již výše, opožděně. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby lze zkoumat pouze to, zda stavba, která má být odstraněna, byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a zda stavba nebyla dodatečně povolena.
28. Žalobce ale nic takového nenamítá. Netvrdí, že by předmětná stavba disponovala odpovídajícím rozhodnutím nebo opatřením stavebního úřadu, ani že by byla dodatečně povolena. Žalobce nenamítá ani to, že se nejedná o stavbu ve smyslu stavebního zákona, která nevyžaduje žádné povolení či opatření stavebního úřadu. Žalobce pouze tvrdí, že se jedná o stavbu, která se v dané lokalitě nachází již desítky let (aniž by to konkrétně doložil), a že s ohledem na změnu v území a plánovanou budoucí změnu územního plánu měl žalovaný řízení o dodatečném povolení stavby přerušit a vyčkat na vydání nového územního plánu.
29. Žalobce tedy svoje námítka nesměruje proti rozhodnutí o odstranění stavby, nýbrž proti rozhodnutí o žádosti o dodatečné povolení stavby, neboť v tomto řízení stavební úřad posuzuje soulad stavby s územním plánem. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby je soud oprávněn posuzovat, zda stavební úřad správně posoudil soulad stavby s územním plánem a zda zohlednil případnou plánovanou změnu územního plánu. Takovou žalobu, kterou by mohl soud věcně projednat, však žalobce včas nepodal a nedal tak

soudu možnost se těmito námitkami zabývat. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby k tomu soud oprávněn není. Soud totiž není oprávněn v řízení o žalobě přezkoumávat jiná rozhodnutí než ta, která jsou předmětem včasné žaloby (v daném případě tedy pouze rozhodnutí o nařízení odstranění stavby). Soud tak v daném případě není oprávněn posuzovat, zda stavební úřad postupoval v řízení o dodatečném povolení stavby v souladu se zákonem či nikoli. Byť by stavební úřad v řízení o dodatečném povolení stavby skutečně pochybil, neměla by tato skutečnost žádný vliv na zákonnost nyní napadeného rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Uvedená skutečnost je důvodem k zamítnutí žaloby.

30. Z uvedených důvodů soud neprováděl dokazování kopií hlavního výkresu 2.A územního plánu města Uherský Ostroh, rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 16. 6. 2006, sp. zn. X, stanovícím zákaz výstavby všech objektů mimo vodárenské a těžební v lokalitě tzv. II. ochranného pásma vodního zdroje, ani rozhodnutím ze dne 25. 11. 2016, č. j. X, kterým Městský úřad Uherské Hradiště uložil Slováckým vodárnám a kanalizacím, a. s., předložit do 31. 12. 2017 návrh na změnu ochranného pásma vodního zdroje Ostrožská Nová Ves; dále soud neprováděl dokazování stejnopisem žalobcova odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 18. 5. 2016, neboť je zjevné, že provedení těchto důkazů by nemohlo přispět k důvodnosti žaloby.
31. Soud však přesto považuje za vhodné vyjádřit se poněkud na rámec nutného i k žalobním námitkám směřujícím proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby.
32. Pokud žalobce namítal, že stavební úřad pochybil, pokud řízení o dodatečném povolení stavby nepřerušil, lze konstatovat, že k takovému postupu nebyl důvod. Přestože podle § 64 odst. 2 správního řádu správní orgán řízení o žádosti usnesením přeruší na požádání žadatele, tuto povinnost nelze dovozovat vždy, bez ohledu na situaci, v níž je požadavek ve smyslu tohoto ustanovení uplatňován. Typicky nemá správní orgán povinnost řízení přerušit v případě, když zjistí, že (podle aktuálního právního a skutkového stavu, ohledně něhož ani nemá v dohledné době dojít ke změně ve prospěch účastníka řízení – žadatele) žádosti není možné vyhovět a že je namístež ji bez dalšího dokazování zamítnout (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2015, č. j. 5 A 267/2010-36, www.nssoud.cz). Jestliže stavební úřad po podání žádosti o vydání dodatečného stavebního povolení ke stavbě, která nebyla povolena „řádne“, zjistil, že stavba je umístěna v dobývacím prostoru, v ochranném pásmu vodního zdroje a v rozporu s územním plánem, aniž by změny správních aktů, z nichž tato vymezení vyplývala, byly v pokročilé fázi jejich eventuálního přijetí, k přerušení řízení nebylo důvodu. Soud by nepovažoval za rozumnou aplikaci práva (konkrétně § 64 odst. 2 správního řádu), pokud by řízení o dodatečném povolení stavby (tedy stavby, jež měla být povolována především v „řádne“ řízení o vydání stavebního povolení) bylo na žádost stavebníka na relativně nekonečnou dobu přerušeno z toho důvodu, že by v budoucnu eventuálně mohlo dojít ke změně právního rámce, který v době vedení řízení o dodatečném povolení stavby, její dodatečné povolení neumožňuje.
33. Stavba byla postavena bez stavebního povolení či jiného aktu stavebního úřadu. Je v principu nerozhodné, kdy se tak stalo. Stavba postavená bez stavebního povolení má být zpravidla odstraněna, což stavební úřad nenařídí jen za situace, pokud stavebník prokáže splnění všech zákonných podmínek, jejichž splnění by bylo jinak požadováno v rámci řízení o povolení stavby (obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, č. j. 10 Ca 220/2004-26, www.nssoud.cz). Důkazní břemeno ohledně naplnění podmínek pro dodatečné povolení stavby nese vlastník takové stavby (stavebník); je tedy na něm, aby v řízení o dodatečném povolení stavby naplnění podmínek prokázal (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2006, č. j. 6 As 43/2004-101), aniž by mu mělo být poskytováno jakékoli dobrodiní spočívající ve vyčkávání na pro něj eventuálně příznivější právní stav. Pravým cílem žádosti o přerušování řízení v situaci, jaká je dána v nyní posuzované věci, je získání neoprávněné výhody stavebníka oproti stavu, v němž měl stavebník o povolení stavby žádat (v „řádne“ řízení), i v němž o dodatečné povolení stavby nakonec žádal; proto nebylo namístež řízení přerušovat

(*mutatis mutandis* rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2013, č. j. 5 Ca 117/2009-39; www.nssoud.cz). Nepřerušil-li tedy stavební úřad řízení a rozhodl-li o žádosti žalobce bez vyčkávání na možné budoucí změny územního plánu, pak nepochybil.

34. Tím spíše nebyl dán důvod pro přerušení řízení o odstranění stavby, neboť pro toto řízení je změna územního plánu zcela nepodstatná. Došlo-li by během řízení o odstranění stavby skutečně ke změně územního plánu, event. pokud by taková změna byla již „na spadnutí“, mohl by žalobce podat novou žádost o dodatečné povolení stavby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 6 As 230/2015-34). V rámci těchto řízení by stavební úřad byl povinen posoudit novou žádost o dodatečné povolení stavby a při tom zohlednit nový územní plán. Tomu by nebránila ani skutečnost, že stavební úřad o žádosti o dodatečné povolení stavby v řízení o odstranění stavby již jednou rozhodl, neboť na negativní rozhodnutí o žádosti nelze nahlížet jako na překážku věci pravomocně rozhodnuté (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36). K ničemu takovému však v daném případě nedošlo, neboť žalobce novou žádost nepodal a k žádné změně územního plánu v dotčené lokalitě nedošlo.
35. Pokud se žalobce dovolává toho, že dne 15. 12. 2016 obec Ostrožská Nová Ves schválila pořízení změny územního plánu, je třeba uvést, že předmětná stavba se nenachází v katastru obce Ostrožská Nová Ves, nýbrž v katastru města Uherský Ostroh. Ani žalobce přitom nenamítá, že by město Uherský Ostroh jakoukoli změnu územního plánu v rozhodnou dobu připravovalo.
36. Odkazuje-li žalobce na možný vliv eventuální budoucí změny územně plánovací dokumentace na aktuální situaci, v níž bylo o jeho žádosti rozhodováno, je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2015, č. j. 3 As 35/2015-32, podle něhož nepřihlédne-li správní orgán v rozhodnutí o odstranění a dodatečném povolení stavby ke schválenému zadání změny územního plánu, která se týká území, na němž je taková stavba umístěna, nejedná se bez dalšího o vadu řízení, pro kterou by bylo namístě takové rozhodnutí správního orgánu zrušit. V daném případě navíc pro město Uherský Ostroh žádná změna aktuálně připravována nebyla a stavební úřad tedy ani neměl co zohledňovat.
37. Žalobcem předloženou studií „*Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera*“ pak nelze pokládat za významnou z pohledu jakéhokoli vyčkávání na případné děje následující, jež by měly rozhodnutí stavebního úřadu oddalovat. Tato studie nabízí jedno z možných řešení využití daného území, avšak přímo neslouží pro rozhodování stavebního úřadu.
38. Z obecnějšího pohledu nelze stavebnímu úřadu ani žalovanému vytýkat ani to, že by snad se svým rozhodováním „spěchali“ proto, aby v mezidobí nedošlo ke změně právního rámce, která by nakonec pro žalobce byla příznivá a dodatečné povolení stavby umožňovala. Stavební úřad ani žalovaný nerozhodovali za situace, kdy by jakákoliv taková změna byla „na spadnutí“, ani následný vývoj po vydání napadeného rozhodnutí neukázal, že by postupem času měla předmětná stavba začít splňovat podmínky především územně plánovací dokumentace. Žádný takový vývoj po vydání rozhodnutí ostatně žalobce ani netvrdil.
39. Na shora uvedeném ničeho nemění ani námitka, že jsou pozemky v územním plánu nesprávně vyznačeny jako vodní plocha. Tato námitka totiž rovněž nesměruje proti napadenému rozhodnutí, nýbrž proti územnímu plánu z roku 2012.
40. Žalovanému tedy nelze vytýkat jakoukoli nezákonnost při vydávání napadeného rozhodnutí, ani jakoukoli obecnou nekorektnost ve vztahu k žalobci, jež by mohla alespoň nepřímou atakovat jeho subjektivní veřejná práva. Soud dále neshledal ani žádné mimořádné důvody, pro které by, i přes povinnost přezkoumávat napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, jaký byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), měl – pro dosažení obecné spravedlnosti pro žalobce – napadené rozhodnutí rušit s ohledem na aktuální skutkový a právní stav v době svého rozhodování.

41. Soud tak dospěl k závěru o neopodstatněnosti námitek uplatněných žalobcem proti rozhodnutí žalovaného ve věci nařízení odstranění předmětné stavby. V řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti. Z těchto důvodů výrokem I. tohoto rozsudku žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

VII. Náklady řízení

42. O náhradě nákladů řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci nařízení odstranění stavby bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III. rozsudku). Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu je soud nepřiznal (výrok IV. rozsudku).
43. O nákladech řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti o dodatečné povolení stavby soud rozhodl na základě § 60 odst. 3 s. ř. s., podle jehož věty první nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta (výroky III. a V. rozsudku).
44. Výrok VI. rozsudku o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud této osobě neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejích dalších nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. července 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu